

Børge Erdal

borge.erdal@vel.oslo.kommune.no

I november 2018 sendt lederne for oppsøkende tjenester i de største byene brev til HOD som jeg tenker er relevant for utvalget. Jeg sender derfor inn brevet til utvalget - i fall det er nyttig for utvalgets arbeid.

Brevet er også nevnt i kontakt med utvalget ved flere møter. Innspillet her må sees i lys at manglende statlig satsning på oppsøkende tjenester svekker muligheten for tidlig innsats og god oppfølging av unge i mindre og mellomstore kommuner i Norge. Samtidig representerer fagmiljøene i mellomstore og store oppsøkende tjenester en viktig ressurs i særlig større norske byer. Disse fagmiljøene er etter mitt syn viktige ressurser i det å fange opp og gi god hjelp til utsatte unge med rusproblemer;

02.november 2018

Helse- og omsorgsdepartementet
v/Helseminister Bent Høie

Henvendelse vedrørende manglende statlig satsning på oppsøkende sosialt- og helsefaglig arbeid.

Dette brevet er skrevet av lederne i landets største utekontakter (Storbyutekontaktnettverket: Utekontakten i Tromsø, Uteseksjonen i Trondheim, Utekontakten i Bergen, Uteseksjonen i Stavanger, Uteteamet i Drammen og Uteseksjonen i Oslo). Vi vil med dette uttrykke bekymring for manglende nasjonal koordinering av, og satsning på, det oppsøkende feltet (utekontakter i kommunene). Samtidig vil vi formidle behov for reorganisering av nasjonal koordinering, kompetanseheving og styrking av fagfeltet.

Oppsøkende sosialt- og helsefaglig arbeid kan snart feire 50 år i Norge. Fagfeltet er relativt lite og spredt, men vi mener at de oppsøkende tjenestene er svært viktige og ofte helt avgjørende for å nå og hjelpe utsatte unge i Norge.

Oppsøkende metode gjør at hjelpeapparatet kommer i kontakt med unge med hjelpebehov der de oppholder seg, og preges også av fleksibilitet, og mulighet til raske omstillinger og omprioriteringer. Vi når grupper og enkeltpersoner som strever og som ofte ellers ikke nås i tilstrekkelig grad av det ordinære hjelpeapparatet. Dette kan være personer med store hjelpebehov som selv ikke oppsøker hjelpeapparatet eller av ulike grunner unndrar seg omsorg. Daglig beskriver våre medarbeidere gatebildet, noe som også gir oss en unik brukerkunnskap og en god oversikt over risikomiljøene.

Det er kommunene, helseregionene og nasjonale myndigheter som har ansvar for å sikre forsvarlige rammevilkår for det oppsøkende arbeidet. Dette har vært en forutsetning for arbeidet gjennom feltets historie. Etter at Kompetansesenter rus - Oslo mistet oppsøkende arbeid som spisskompetansefelt har vi erfart at den statlige satsningen på det oppsøkende feltet ikke blir ivaretatt på en forsvarlig måte.

Det oppsøkende feltet har over mange år hatt en egen interesseorganisasjon – Landsforeningen for Oppsøkende Sosialt Ungdomsarbeid (LOSU). LOSU organiserer i dag

kun en mindre del av feltet. De store tjenestene har meldt seg ut, og det samme gjelder flere mindre tjenester. Fagfeltet har ikke ressurser til å drive en interesseorganisasjon.

For å legge til rette for nasjonale faglige løft, samt benytte og styrke den faglige kompetansen i feltet er det behov for et nasjonalt koordinerende faglig knutepunkt for det oppsøkende feltet. Tidligere lå slike funksjoner til KoRus Oslo som var viktig for hele fagfeltet og kanskje særlig de små tjenestene .

Oppgaver som må ivaretas er:

- nasjonal fagutvikling
- implementering av metodikk i høyskoleutdanningene, gjennom undervisning og utvikling av faglitteratur
- nasjonale fagkonferanser som Gatenær-konferansene som har blitt avholdt siden 2004
- initiativ til mer praksisnær forskning
- å legge til rette for fagnettverk nasjonalt og regionalt for alle tjenester
- internasjonalt samarbeid og utveksling

Dette er nasjonale oppgaver vi mener det mangler en forankring for og ivaretagelse av i dag.

Et slikt nasjonalt fagknutepunkt vil også kunne koordinere noe av innsatsen overfor tjenestene fra de andre kompetansesentrene. I tillegg til KORUS'ene er RBUP, RVTS og Kompetansesenter for kriminalitetsforebygging kompetansemiljøer det oppsøkende fagfeltet vil kunne dra stor nytte av fremover. Kompetanseutvalgets rapport viste til mange av innsatsene KoRus Oslo har gjort nasjonalt overfor det oppsøkende feltet som eksempel på god praksis.

Når vi nå går et 50 års jubileum for det oppsøkende arbeidet i Norge i møte (i 2019) ønsker vi med dette å minne om at dette feltet alltid har vært avhengig av at statlige myndigheter har sett behovet for å sikre tidlig innsats, og at utsatte unge med forhøyet risiko for å utvikle problematikk nås tidlig av kompetente fagpersoner. Vi vil også presisere at brukerkunnskapen våre tjenester besitter gir et unikt kunnskapsgrunnlag for å målstyre og sette inn relevante tiltak tidlig i et problemforløp, og er ofte helt grunnleggende for tjenesteutvikling i kommunene.

Det er etter vårt syn ikke tydelige nok føringer på hvordan arbeidet skal videreføres og styrkes. Vi anser heller ikke at det er tydelige nok føringer på å sikre faglig kvalitet og utvikling for dette viktige fagfeltet. Dette bør ikke overlates til kommunene alene. Med forholdsvis enkle grep og få ressurser kan imidlertid dette rettes på. Vi inviterer med dette Helse- og omsorgsdepartementet til dialog med oss om hvordan vi kan sikre et fremtidig bærekraftig oppsøkende fagfelt.

Kontaktperson: Børge Erdal, leder for Uteseksjonen i Oslo (tlf. 913 40 462
borge.erdal@vel.oslo.kommune.no)

Kopi av dette brevet sendes også til Helsedirektoratet.

Med hilsen

Børge Erdal (leder for Uteseksjonen i Oslo)

